

Élő kövek

(1 Péter 2,5)

RÁKOSCSABA FŐPLÉBÁNIA HAVI LAPJA –XXI./5. sz. 2022. Pünkösd hava

NEPOMUKI SZENT JÁNOS

Istenünk! Aki Nepomuki Szent Jánost a gyónási titok megtartásáért a vértanúság koronájával ékesítetted, kérünk, közbenjárására add, hogy példája szerint élvezhessük azok boldogságát, akik szavukkal soha nem vétettek!

NEPOMUKI SZENT JÁNOS LEGENDÁJA

Régi hidak mellett elhaladva gyakran láthatunk olyan barokk szobrot, amely egy karingbe öltöztetett, birétumot viselő, kezében keresztet vagy pálmaágot tartó papot ábrázol, mutatójja olykor számára téve csöndre inti önmagát és másokat is. Ő a hidak és a gyónási titok vértanúszentje. A legenda szerint a dél-csehországi Nepomukban született 1340 körül Wolffin János néven szegény parasztszülők kései gyermekeként. A tanulásnak köszönhetően emelkedett ki a szegénységből: papnak készült, egyház-jogot tanult; fölszentelése után gyorsan haladt előre a ranglétrán. Jenstein, akkori prágai érsek vikárius generálisa, általános helynöke lett, illetve a prágai Szent Vituskatedrális kanonok-plébánosa lett. Mint egyházi dignitáriust, méltóságot és szónokot egész Prága jól ismerte. Prédikációi hatására sokan megtértek a gyónásban és megjobbították életüket. IV. Vencel cseh király felesége is János atyát választotta gyóntatójának. A király kezdetben igazságos és jószándékú volt, de egy sikertelen mérgezési kísérlet után agresszívvá és gyanakvóvá vált. Például amikor egyszer a Hradzsinban (a prágai vár) lakomázott, szakácsa -szerinte- nem jól sütötte meg a neki fölszolgált kappant, ezért őt kötöztette nyársra és elevenen megsüttette. János pap szigorúan megróttta ezért a királyt, aki válaszul börtönbe záratta őt, ahol napokig étlenszomjan szenvedett. A király ezután meg akarta tudni azt is, mit gyónt olyan sokáig Jánosnak a királyné. Először karrierrel és gazdagsággal próbálta szóra bírni, amikor püspökséget ígért neki, vagy a kancellári címmel és évi százezer arany jövedelemmel járó (Prága mellett!) visegrádi apátságot. János azonban hallgatott. Erre kínzásokkal reagált a despotává lett király. Ezek sem nyitották meg a pap száját. Végül a király összekötött végtagokkal és kipöckölt szájjal a Moldvába dobatta a prágai hídról. Egy csodás fényjelenség -vízen úszó gyertyalángok- mutatták meg a királynénak, hol keressék a holttestet. Egy másik történet szerint a Moldva úgy leapadt, hogy könnyen megtalálták a vértanú hamvait, melyeket a prágai Szent Vitus-főszékesegyházba temettek el, sírfelirata szerint 1483-ban. Ráccsal elkerítették, mert aki tisztességtelen szándékkal közelített, azt Isten súlyos büntetése érte. Kanonizációját már a XVI. században megkezdték, melyet XIII. Benedek pápa fejezett be 1729. március 19-én. Szentté avatásakor fölnyitott sírjában megtalálták szentünk hallgatni tudó épen maradt nyelvét. Ünnepe május 16. Védőszentje lett a gyóntató papoknak és a rágalmazottaknak, a hivatali titkokat őrzőknek, a hídvárosoknak, molnároknak és dereglyéseknek. 1740-ben épült rákoscsabai barokk főplébániatemplomunkban két relikviáját is őrizzük.

A RELIKVIÁK ÉS KULTUSZUK

Az *ereklyék* (latinul reliquiae) vértanúk vagy más szentek csontjai; tágabb értelemben olyan tárgyasult dolgok, amelyek velük szoros kapcsolatban álltak; pl. kínzóeszközök, ruhák, kendők. Az ókori keresztények halottaik, főként a mártírok testét ugyanolyan természetes kegyelettel kezelték, ahogyan az nem keresztény környezetükben is magától értetődő volt. A föltámadásba vetett hit az eltemetett testnek külön tiszteletet adott *olajkenet, tömjén, fény* kifejezésformákkal. Az ereklyetisztelet elsősorban a sírhoz kötődik. A sírhelyek sértetlenségéről szóló antik

törvények miatt közvetlenül a sírok fölé emelték a templomokat. Különböző indítékokból később átvitték (*translatio*) a relikviákat a városi templomokba, és az oltárok alá helyezték, a kora középkorban pedig már előírták, hogy minden oltár tartalmazzon egy ereklyesírt. Az egyes korok ízlésének megfelelő formák fejlődtek ki az ereklyék tiszteletére a *confessió*tól (az oltár és az alatta eltemetett szent sírját összekötő kürtő alakú tér, ahová a zárándok benézhetett és lenyújtott kezét a sírhoz érinthette) a *kriptáig* (a görög *krüptó* -elrejték szóból; temetkezésre szánt földalatti boltíves helyiség); az oltár mögé tett nagy sírhelytől (*sepulchrum*) a barokk üveg vagy fém koporsóig. Mindezekhez különböző méretű és formájú ereklyetartók is készültek. Az ereklyetisztelet könnyen eltávolodhat kiindulópontjától, és akkor a relikviákban földöntúli erők hordozóit és égi védelem biztosítékát látják sokan. Ezért sokan törekedtek birtoklásukért, földarabolva szétosztogatták azokat, hogy minél többen részesüljenek -tévesen- mágikusnak vélt erejükből. Foglalatba akasztva hordták, porrá zúzva gyógyszerként vették be, sőt némely helyeken hozzáadták az ikonok festékanyagához is. A protestantizmus után és a felvilágosodás óta az Alpoktól északra visszaszorult az ereklyetisztelet. Az ereklyék megcsókolása egyáltalán nem bálványimádás, mint azt a protestáns eretnekségek sugallják, hanem a katolikus és ortodox hívő emberek tiszteletének szép gesztusa, melyet a relikvia tulajdonosának szánnak.

NEGYEDÓRA AZ OLTÁRISZENTSÉG ELŐTT *Claret Szent Antal (1807-70) gondolatai alapján*

Szeretett gyermekem! Gyakran látogass meg engem az Oltáriszentségben! Nem szükséges hosszan maradnod és sokat tudnod ahhoz, hogy örömet szerezz nekem. Elég, ha igazán szeretsz. Olyan bizalommal beszélj velem, mint legjobb barátoddal.

Kit szeretnél a kegyelmembe ajánlani? Hogy hívják szüleidet, testvéreidet, barátaidat? Mondd el, mit kérsz nekik. Kérj számukra sokat, nagyon sokat! Szeretem az áldozatos szíveket, akik mások érdekében megfélemlenek magukról. Nevezd meg a szegényeket, akiken segíteni akarsz; a betegeket, akiket szenvedni láttál; a bűnösöket, akik megtérését kéred; azokat, akik eltávolodtak tőled és akikkel szeretnél kiengesztelődni.

Hát magadnak milyen kegyelmet kérnél? Készíts listát arról, amit lelkednek kérsz, és jöjj el, olvasd föl nekem. Mondd el őszintén, milyen érzékies, büszke, önző, gyáva és hanyag vagy. Kérd segítségemet, hogy ezektől megszabadulj.

Ne rettenj vissza! Sok kiválasztott és szent van a mennyországban, akiknek hasonló hibáik voltak, de könyörgéseikre megszabadítottam őket ezektől. Bizalommal kérj testi-lelki javakat, egészséget, értelmet, sikert. Ha üdvösségedet előmozdítja, megadom részedre.

Rám is gondolsz? Rám soha nem gondoló szeretteidbe kit kérsz? Mondd el a szíved vágyát, és hogy miként szeretnéd azt elérni. Mondd el, ha nem értél célt, s én fölfedem előtted az okát. Kit szeretnél megnyerni terveidhez? Én, a szívek ura, szelíden úgy irányítom őket, ahogyan én akarom.... Nyugod lehetsz, hogy melletted leszek minden szükséges segítséggel.

FŐPLÉBÁNIÁNK TEMPLOMBÚCSÚI HIRDETÉSEI MÁJUS 15-ÉN

(Húsvét 5. vasárnapja)

1./ Ma tartjuk főplébániatemplomunk nyilvános nagybúcsúját. De. a 10 órai ünnepélyes nagymiséét *Marco Antonio de Miranda* brazil verbita, körömi káplán úr celebrálja. Templomunk énekkara Hahn *Missa brevis*ét és motettákat énekel.

2./ Ma este 18 órakor *Keresztől a föltámadásig* címmel a Rotunda Énekegyüttes ad templombúcsú koncertet, melyre szeretettel hívunk és várunk mindenkit.

3./ Május 16-án *hétfőn* lesz templomunk védőszentjének, *Nepomuki Szent János* vértanúpapnak az ünnepe. Du. 16 órától csöndes szentségimádás, 18 órakor szentolvasó, 18.30-kor litánia lesz védőszentünkhöz, végül 19 órakor ünnepélyes templombúcsú nagymiséét mutat be *Ngamba Mungwala Albert* kongói verbita, körömi plébános úr. Közreműködik a szkóla.

4./ *Hétfőtől péntekig* tart a *Szent István-könyvhét* a belvárosi Ferenciek terén. A hátsó, ingyenes újságok asztalán lévő prospektus alapján vásárolhatunk vagy rendelhetünk szép könyveket.

MISEINTENCIÓK

Szombat 19 h +Hortolányi József É; előtte 18.30 h litánia É

HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA: templomunk nyilvános búcsúja; május 15.

8 h G +Tóth Luca és férje Sándor, vmint +Sándor fiuk É

9 h G *Ünnepélyes loretoi litánia* É

10 h MAM Élő Hargitai Róbert és Judit hálaadása házassági évfordulón K

Hétfő 16 h *Éves 1. szentségimádás* **CS**; 18 h szentolvasó-ájtatosság **CS**

18.30 h G *Nepomuki Szent János-litánia* É

19 h NMA *Nepomuki Szent János tisztelete és közbenjárása plébániánkért* K

Kedd 19 h Élő Hanák János (születésnap) É; előtte 18.30 h litánia É

Szerda 7 h Élő Edit (születésnap) É; utána 7.30 h litánia É

13.30 h +*Szilágyi Béla temetése Cinkotán* É

Csütörtök 19 h Élő Tüzes Károly (61. szülnap) É; előtte 18.30 h litánia É

Péntek 7 h +Anna hűg (82. szülnap, 4. évf.) É; utána 7.30 h litánia É

Szombat 18.30 h *loretoi litánia* É

19 h +Kiss Károly és élő édeanyja (90. szülnap) és élő családtagok É

HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA: Szent Rita özvegy; május 22.

8 h G +Tóth István és neje Klára É

9 h G *Ünnepélyes loretoi litánia* É

9.30 G *1 fiú és 3 lány keresztelője* CS

10 h G Élő Rita és Júlia leányok É

Kiadja a Rákoscsabai Főplébánia Bp. XVII. kerület Péceli út 229 Tel: 256-85-32

Megjelenik havonta Felelős kiadó: Galambosy Endre plébános atya

Szerkesztő: rakoscsaba.foplebania@gmail.com

rakoscsaba.plebania.hu